

ข้อสังเกตของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่อง มติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ (ครั้งที่ ๒) ในประเด็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการแหล่งก๊าซธรรมชาติที่สัมปทานจะสิ้นสุดอายุในปี ๒๕๖๕-๒๕๖๖

๑. เมื่อสิ้นสุดสัมปทานดังกล่าวแล้ว พื้นที่การให้สำรวจและผลิตปิโตรเลียมจะกลับคืนมาสู่รัฐ รัฐอาจจะต้องพิจารณาต่อไปว่ารัฐจะเป็นผู้ดำเนินการเองหรือรัฐจะเปิดสัมปทานใหม่โดยการดำเนินการทั้ง ๒ แบบ มีสิ่งที่ต้องคำนึงถึง ดังนี้

๑.๑ หากรัฐจะเป็นผู้ดำเนินการเอง จะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติของผู้บริโภคหากไม่สามารถรักษาระดับการผลิตก๊าซธรรมชาติได้คงเดิม ความพร้อมของรัฐที่จะดำเนินการ ความคุ้มค่าในการลงทุน รวมทั้งความชัดเจนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกรณีรัฐเป็นผู้ดำเนินการเอง เช่น พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ มาตรา ๒๓ ที่บัญญัติให้ปิโตรเลียมเป็นของรัฐ ผู้ใดสำรวจหรือผลิตจะต้องได้รับสัมปทาน และมาตรา ๒๔ ที่บัญญัติให้ผู้ขอสัมปทานจะต้องเป็นบริษัทที่มีทุน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ และผู้เชี่ยวชาญเพียงพอที่จะสำรวจ ผลิต ขยาย และจำหน่ายด้วย ทั้งนี้ แนวทางนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ (เรื่อง ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี) ให้ศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินการแล้ว

๑.๒ หากรัฐจะเปิดสัมปทานใหม่ ต้องดำเนินการตามนโยบายพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ มาตรา ๒๒ (๑) ที่บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานโดยคำแนะนำของคณะกรรมการปิโตรเลียมมีอำนาจหน้าที่ให้สัมปทาน รวมทั้งผู้ได้รับสัมปทานจะต้องเข้าสู่กระบวนการให้สัมปทานใหม่ตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตก๊าซธรรมชาติต้องหยุดชะงักลงได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้กระบวนการและปริมาณการผลิตก๊าซธรรมชาติสามารถดำเนินการต่อเนื่องไปได้และไม่ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค

๒. การต่ออายุผู้รับสัมปทานรายเดิม ซึ่งปัจจุบันได้ต่ออายุสัมปทานไปแล้วและไม่สามารถต่ออายุสัมปทานได้อีก เนื่องจากพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ได้บัญญัติให้ระยะเวลาผลิตปิโตรเลียมตามสัมปทานมีกำหนดไม่เกิน ๒๐ ปี และการต่อระยะเวลาผลิตปิโตรเลียมให้กระทำได้เพียงครั้งเดียวเป็นเวลาไม่เกิน ๑๐ ปี ดังนั้น หากรัฐประสงค์ให้มีการต่ออายุผู้รับสัมปทานรายเดิม รัฐจะต้องแก้ไขพระราชบัญญัติปิโตรเลียมดังกล่าว ดังนั้น ในขั้นนี้เห็นควรให้กระทรวงพลังงานพิจารณาถึงข้อจำกัดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการแหล่งก๊าซธรรมชาติที่สัมปทานจะสิ้นสุดอายุในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ ให้มีความชัดเจน หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาลุप्तสรรคในการดำเนินการให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชนเป็นหลัก